

Terveys- ja sairaanhoitopalvelut
Medisiiniset palvelut
Infektioiden torjunta

14.10.2025

MRSA - toimintaohje

MRSA:ksi kutsutaan *Staphylococcus aureus* bakteeria, joka on vastustuskykyinen yleisimmille antibiooteille. Stafylokokki kuuluu ihmisten ihon normaaliin bakteerikasvustoon. MRSA voi aiheuttaa samanlaisia infektoita kuin tavallinen stafylokokki. Näitä ovat esimerkiksi kynsivallintulehdus, haavatulehdus ja yleisinfektiot.

Kantajuus todetaan usein sairaalahoidon yhteydessä otetulla seulontanäytteellä nenän ja nielun limakalvoilta. MRSA voi löytyä myös bakteeriviljelynäytteestä, joka on otettu verestä, virtsasta, muusta eritteestä tai haavalta.

Suurin osa MRSA:n kantajista ei koskaan sairastu MRSA:n aiheuttamaan infektiin. Oireetonta MRSA:n kantajuutta ei hoideta antibiooteilla. MRSA-kantajan infektio hoidetaan herkkyysmäärityksen mukaisella antibiootilla.

1.1 Hoitokäytännöt terveyden- ja sosiaalihuollon yksiköissä

MRSA tarttuu kosketustartuntana, minkä vuoksi sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksiköissä **MRSA-kantajaa hoidetaan kosketusvarotoimin**. Ilman välityksellä bakteeri ei leviä. Tärkein keino ehkäistä MRSA:n leviäminen on oikea käsihygienia.

Varotoimet

- Vuodeosastolla MRSA-kantajan hoidossa toteutetaan kosketusvarotoimia
- Toimenpideyksiköissä, leikkaussalissa ja heräämössä toteutetaan kosketusvarotoimia
- Asumispalveluyksiköissä ja kotihoidossa kantaja hoidetaan siten, että lähihoidossa toteutetaan kosketusvarotoimia
- Avovastaanotolla kantaja hoidetaan kosketusvarotoimin

MRSA-kantajan hoitaminen vuodeosastolla tai asumispalveluyksikössä

MRSA:n kantaja sijoitetaan yhden hengen huoneeseen, jossa on oma wc- ja kylpyhuonetila. Ellei tämä ole mahdollista, konsultoi hygieniahoitajaa. Kaikki huoneessa kävijät ja kantaja itse noudattavat oikeaa käsihygieniaa, eli kädet desinfioidaan aina ennen huoneeseen tuloa ja sieltä lähettäessä.

Kantajan **lähihoitotoimenpiteissä käytetään kosketusvarotoimisuojaimia**. Henkilökunta suojautuu lähihoitotoimenpiteissä kertakäyttöisellä esiliinalla ja nitrilikäsineillä sekä tarvittaessa kirurgisella suu-nenäsuojuksella, kun vaara roiskeista tai iho hilseilee voimakkaasti. Kädet desinfioidaan ennen suojainten pukemista ja niiden riisumisen jälkeen. Suojavaatetusta ei käytetä, jos huoneeseen pistäydytään tuomaan esimerkiksi lehteä tai ruokatarjotinta.

Kantaja voi osallistua normaalisti ruokailuihin, harrastustoimintaan ja oleskeluun yleisissä tiloissa.

Terveys- ja sairaanhoitopalvelut
Medisiiniset palvelut
Infektioiden torjunta

14.10.2025

Eritetahrat pyyhitään Eritetahradesinfektio -ohjeen mukaisesti. Hoitotoimien jälkeen huonetilan kosketuspinnat pyyhitään ja kaikki roskat laitetaan roskapussiin, pussi suljetaan ja viedään huoneesta pois isompaan lajitteluun.

MRSA-kantajan pyykki pestään erillään muusta pyykistä. Likapyykkiä käsitellään samoilla suojaimilla kuin lähihoitotilanteissa. Kts. tarkemmat ohjeet: Kosketusvarotoimet vuodeosastolla, Kosketusvarotoimet asumispalveluyksikössä sekä Pyykin käsittely sote-yksiköissä - ohjeista.

MRSA-kantajan huone siivotaan aina viimeisenä ja siivouksessa käytetään mikrokuitu- tai kertakäyttöisiä siivouspyyhkeitä sekä huonekohtaisia siivousvälineitä.

1.2 Seulontanäytteet ja riskitietomerkintä

MRSA-seulontanäytteitä otetaan moniresistenttien mikrobien torjuntaohjeen mukaisesti:

- Kroonisilta haavoilta/ihorikoilta tulee ottaa MRSA-näytteet säännöllisesti neljän (4) kuukauden välein.
- Näytteet otetaan vuodeosastolle jäävästä potilaasta sekä ennen sairaalaan tuloa elektiiviseen leikkaukseen tulevasta
 - Suonensisäisiä huumeita käyttäviltä
 - Sikatiloilla asuvilta ja työskenteleviltä
 - Jos riskitiedoissa merkintä jatkuvasta altistuksesta (esim. perhe tai endeeminen hoitoyksikkö)
 - Ulkomailta sairaalahoidossa olleilta potilailta

Katso tarkemmin: Moniresistenttien mikrobien torjuntaohje

Infektioiden torjuntayksikkö saa tiedon uudesta löydöksestä laboratoriosta ja tekee merkinnän MRSA-löydöksestä sairauskertomuksen riskitietoihin. Uudesta kantajasta ohjelmoidaan tarvittaessa laajat seulontanäytteet Infektioiden torjuntayksikön ohjeen mukaisesti.

MRSA-riskitieto on kriittinen ja voimassa toistaiseksi. Kun henkilöllä on todettu MRSA, ei uusia näytteitä tarvitse ottaa esim. tullessa sairaalaan tai osastohoitoon. Jos MRSA riskitiedon purkua harkitaan, asia tulee käsitellä Infektioiden torjuntayksikössä, ja infektiolääkäri tekee päätöksen, onko purkuprosessi mahdollinen. Infektioiden torjuntayksikkö ohjeistaa asiakkaan riskitiedon poistamisen sekä siihen liittyvät toimenpiteet ja seulontanäytteenotot.

1.3 Altistuneiden seulonta ja epidemia

MRSA-kantajalle altistuneiden seulonta ohjeistetaan aina Infektioiden torjuntayksiköstä. Altistuneeksi määritellään MRSA-kantajan kanssa samassa potilashuoneessa olleet tai samaa wc-suihkutilaa kantajan kanssa käyttäneet potilaat.

Epidemiaa epäiltäessä tilanne arvioidaan tapauskohtaisesti. Tämän ohjeen lisäksi voi olla erillinen ohjeistus epidemian tai poikkeavan paikallisen tilanteen vuoksi. Poikkeus on kirjattuna näiden

Terveys- ja sairaanhoitopalvelut
Medisiiniset palvelut
Infektioiden torjunta

14.10.2025

potilaiden riskitietoihin. Epidemiatilanteessa hygieniahoitaja antaa erillisen ohjeistuksen seulontanäytteiden otosta.

1.4 MRSA-kantajan ohjaus

Hoitoyksikköjen ulkopuolella MRSA-kantaja viettää normaalia elämää. Kantajalle annetaan ohjeet hoitoyksikössä suullisesti ja lisäksi kantaja saa kirjallisen ohjeen. Kantajaa ohjataan toteuttamaan hyvää käsi- ja wc-hygieniaa. Bakteerin kantajuudesta kerrotaan omaisille vain kantajan luvalla. MRSA-kantajan ohje

1.5 Tiedottaminen

Tietoa MRSA-kantajuudesta ei saa välittää sosiaali- ja terveydenhuollon ulkopuolisille toimijoille. Hoitoyksiköissä tieto väitetään kaikille, jotka hoitavat kantajaa (mm. laboratorio, fysioterapia, laitoshuolto). Tiedon tulee välittyä myös hoitoyksiköstä toiseen siirryttäessä.

1.6 Vierailijat

Vierailijat ohjataan hyvän käsihygienian toteuttamiseen. Heidät ohjataan desinfioidaan kädet yksikköön tullessa ja sieltä pois lähtiessä sekä MRSA-kantajan huoneeseen mennessä ja poistuessa. Omaisja ja muita vierailijoita ohjataan pyytämään henkilökunnalta neuvoja ja ohjausta, jos he haluavat avustaa MRSA-kantajaa hoitotoimissa. Vierailijat voivat olla huoneessa ilman suojaimia. Kantajan terveystietoja ei tule kertoa vierailijoille.

Ongelmatilanteissa ota tarvittaessa yhteyttä hygieniahoitajaan.

Lisätietoa ohjeessa Varotoimiin liittyvät toimenpiteet